

สาธารณรัฐเบลารุส (Republic of Belarus)

เมืองหลวง กรุงมินสค์ (Minsk)

ที่ตั้ง อยู่ในยุโรปตะวันออก ใหญ่อันดับ 84 ของโลก และอันดับ 13 ของยุโรป พื้นที่ 207,600 ตร.กม. (ประมาณ 40% ของไทย) แนวกว้าง 650 กม. และแนวยาว 560 กม. แบ่งเป็น พื้นดิน 202,900 ตร.กม. และ พื้นน้ำ 4,700 ตร.กม. พรมแดนทางบกยาว 3,617 กม.

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดลัตเวียและลิทัวเนีย (รวม 679 กม.)
ทิศตะวันออก	ติดรัสเซีย (1,283 กม.)
ทิศใต้	ติดยูเครน (398 กม.)
ทิศตะวันตก	ติดโปแลนด์ (679 กม.)

ภูมิประเทศ ไม่มีทางออกทะเล ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มที่มีความสมบูรณ์สูงประมาณ 70% และเป็นเนินเขา 30% ของประเทศ มีแม่น้ำ 20,800 สาย แม่น้ำ Dnieper ยาวที่สุด 689 กม. และมีทะเลสาบประมาณ 11,000 แห่ง

ภูมิอากาศ แบบภาคพื้นทวีป ฤดูหนาวอากาศหนาวจัด ฤดูร้อนอากาศเย็นและชื้น

ประชากร 9,501,451 คน (เมื่อ ค.ศ.2568) ประกอบด้วย เบลารุสเซียกว่า 80% รัสเซีย 7.5% โปแลนด์ 3.1% ยูเครน 1.7% ยิว 0.01% และอื่น ๆ อัตราส่วนประชากรจำแนกตามอายุ : อายุ 0-14 ปี 16.1% อายุ 15-64 ปี 66.1% และอายุ 65 ปีขึ้นไป 17.8% อายุขัยเฉลี่ยของประชากร 74.5 ปี เพศชาย 69.2 ปี อายุเฉลี่ยเพศหญิง 80.2 ปี อัตราการเกิด 8.87 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการตาย 12.81 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการเพิ่มประชากร -0.45%

ศาสนา เบลารุสมีความหลากหลายทางศาสนา และมีผู้นับถือศาสนาราว 50% ในจำนวนนี้นับถือคริสต์ อีสเทิร์นออร์ทอดอกซ์เป็นนิกายที่ใหญ่ที่สุด สำหรับสถาบันทางศาสนาที่จดทะเบียนมี 3,592 แห่ง และโบสถ์ Belarusian Orthodox Church มีจำนวนมากสุด 1,737 แห่ง รองลงมา คือ โบสถ์โรมันคาทอลิก 500 แห่ง และโบสถ์ชุมชนชาวโปรเตสแตนต์ 1,038 ชุมชน สมาคมชาวยิว 51 แห่ง และชุมชนมุสลิม 24 ชุมชน (มัสยิด 6 แห่ง สถานที่ประกอบศาสนกิจ 2 แห่ง)

ภาษา ภาษาเบลารุสและภาษารัสเซียเป็นภาษาราชการ โดยใช้ภาษารัสเซีย 71.4% ภาษาเบลารุส 26% ภาษา Yiddish 2.3% และภาษาอื่น ๆ (ภาษาโพลและยูเครน) 0.3%

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือ 99.7% (ปี 2568)

การก่อตั้งประเทศ เบลารุสอยู่ภายใต้การครอบครองของจักรวรรดิรัสเซียตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 18 ก่อนจะประกาศเอกราชจากจักรวรรดิรัสเซียหลังการปฏิวัติรัสเซียเมื่อปี 2461 ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 กองทัพเยอรมนีเข้ายึดครองเบลารุส ทำให้มีชาวเบลารุสเสียชีวิตรวม 2.2 ล้านคน และภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เบลารุสกลับมาเป็นส่วนหนึ่งของสหภาพโซเวียต ต่อมาประกาศเอกราชจากสหภาพโซเวียตเมื่อ 25 ส.ค.2534

วันชาติ 3 ก.ค. (ปี 2487) วันที่ได้รับการปลดปล่อยจากกองทัพเยอรมนี และ 25 ส.ค. (ปี 2534) วันประกาศเอกราชจากสหภาพโซเวียต

การเมือง ปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบสาธารณรัฐ มีประธานาธิบดีเป็นประมุขและหัวหน้าฝ่ายบริหาร ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง วาระดำรงตำแหน่ง 5 ปี การเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งล่าสุดเมื่อ 26 ม.ค.2568 ประธานาธิบดีคืออเล็กซานเดอร์ ลูกาเซนโก ซึ่งปกครองเบลารุสมาตั้งแต่ปี 2537 ได้รับเลือกเป็นสมัยที่ 7 ด้วยคะแนนเสียง 86.82% (สมัยที่ 6 ได้ 80.1%) ส่วนนาย Sergei Syrankov หัวหน้าพรรคคอมมิวนิสต์ เบลารุสได้คะแนนเสียง 3.21% มากเป็นลำดับที่ 2 การเลือกตั้งครั้งนี้มีผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง 5,871,131 คน หรือ 85.7% ของผู้มีสิทธิทั้งหมด การเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งต่อไปจะมีขึ้นในปี 2573

การชนะเลือกตั้งครั้งที่ 7 ของประธานาธิบดีลูกาเซนโก สร้างความไม่พอใจแก่ชาวเบลารุสบางส่วน เนื่องจากประธานาธิบดีลูกาเซนโกเคยให้คำมั่นต่อประชาชนว่าจะไม่ลงสมัครเลือกตั้งในสมัยที่ 7 อย่างไรก็ตาม ประธานาธิบดีลูกาเซนโกใช้มาตรการด้านกฎหมายเพื่อสกัดกั้นและจำกัดความเคลื่อนไหวของฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง จนสามารถควบคุมสถานการณ์ความสงบเรียบร้อยในประเทศได้เป็นอย่างดีและไม่เกิดกรณีจลาจล การเลือกตั้งเมื่อ 9 ส.ค.2563 ซึ่งชาวเบลารุสชุมนุมต่อต้านในหลายพื้นที่ทั่วประเทศ และเรียกร้องให้จัดการเลือกตั้งใหม่ โดยเมื่อ 16 ส.ค.2563 มีการชุมนุมครั้งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์เบลารุส มีผู้ร่วมชุมนุมประมาณ 100,000-220,000 คน และการชุมนุมต่อไปเป็นระลอกจนถึง พ.ย.2564 ขณะที่นาง Sviatlana Tikhonovskaya คู่แข่งชั้นไม่ยอมรับผลการเลือกตั้งและลี้ภัยไปยังลิทัวเนีย อีกทั้งเดินทางพบหารือกับประธานาธิบดีและ นรม. ประเทศต่าง ๆ ภายในระยะ 1 ปี เพื่อเรียกร้องให้กดดันทางการเมืองต่อประธานาธิบดีลูกาเซนโก ส่วนฝ่ายรัฐบาล ดำเนินมาตรการควบคุมฝ่ายต่อต้านและสื่อมวลชน เฉพาะอย่างยิ่งกรณีนาย Roman Protasevich ผู้สื่อข่าว สนข. Nexta ซึ่งเป็นแกนนำเผยแพร่ข่าวโจมตีรัฐบาล ถูกจับกุมที่เบลารุสระหว่างเดินทางไปลิทัวเนีย ส่งผลให้ สหภาพยุโรป (European Union-EU) และสหรัฐฯ ประกาศมาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่อเบลารุส เมื่อ มิ.ย.2564 เนื่องจากละเมิดหลักสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง นอกจากนี้ เมื่อ มี.ค.2566 ศาลเบลารุสตัดสินจำคุก นาง Tikhonovskaya เป็นเวลา 15 ปี เนื่องจากไม่มารายงานตัว รวมทั้งกระทำความผิดข้อหาก่อกบฏและการสมรู้ร่วมคิดเพื่อยึดอำนาจ

เบลารุสดำเนินการมาตรการตอบโต้สหรัฐฯ และประเทศในยุโรป เช่น ลิทัวเนีย ฝรั่งเศส โปแลนด์ ด้วยการขับไล่หรือลด จนท.การทูตหลายประเทศที่กดดันเบลารุส ขณะเดียวกัน เบลารุสละเลยการควบคุมชายแดนและการลักลอบข้ามแดนผิดกฎหมาย ทำให้มีผู้พยายามลักลอบข้ามแดนจากเบลารุสเข้าสู่ยุโรปผ่าน ลิทัวเนีย ลัตเวีย และโปแลนด์เพิ่มขึ้น หลายประเทศที่มีชายแดนติดกับเบลารุสจึงใช้ประเด็นผู้ลี้ภัยเป็นเครื่องมือ ผลักดันในเวทีระหว่างประเทศให้ดำเนินการมาตรการคว่ำบาตรเบลารุส โดยประเทศในยุโรปมีแนวโน้มขยายมาตรการคว่ำบาตรเบลารุสจากกรณีดังกล่าวมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ประธานาธิบดีลูกาเซนโกผลักดันแนวคิดริเริ่มการปฏิรูปรัฐธรรมนูญเบลารุส เพื่อนำประเทศกลับสู่ภาวะปกติ โดยจัดการลงประชามติรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ (ฉบับที่ 5) เมื่อ 27 ก.พ.2565 ได้รับความเห็นชอบจากชาวเบลารุสกว่า 86% และมีผลบังคับใช้เมื่อ 15 มี.ค.2565 ส่งผลให้ประธานาธิบดีลูกาเซนโกสามารถครองอำนาจถึงปี 2578 หากได้รับเลือกตั้งอีก 2 สมัย และเพิ่มอำนาจสภาประชาชนเบลารุส (Belarusian People's Congress) เป็นองค์กรตัวแทนสูงสุดของอำนาจประชาชน รวมทั้งปูทางสู่การดำเนินนโยบายแข็งกร้าวต่อประเทศที่คว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่อเบลารุส ทั้งนี้ เบลารุสมีรัฐธรรมนูญฉบับแรกเมื่อ 15 มี.ค.2537 และแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ 2 ครั้งก่อนหน้านี้เมื่อ 24 พ.ย.2539 และ 17 ต.ค.2547 นอกจากนี้ เมื่อ ม.ค.2568 ประธานาธิบดีลูกาเซนโกประกาศนิรโทษกรรมนักโทษทางการเมืองกว่า 100 คนเพื่อยืนยันเจตนารมณ์จัดการเลือกตั้งประธานาธิบดีตามหลักประชาธิปไตย แต่ผู้สังเกตการณ์จากต่างประเทศโดยเฉพาะชาติตะวันตก ไม่ยอมรับผลการเลือกตั้งดังกล่าว

ฝ่ายบริหาร : ประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้ง นรม. และรอง นรม. เพื่อดูแลการบริหารทั่วไป โดยที่ นรม.เป็นผู้เสนอชื่อคณะรัฐมนตรี (Council of Ministers) ปัจจุบัน นาย Alexander Turchin ดำรงตำแหน่ง นรม. ตั้งแต่ 10 มี.ค.2568

ฝ่ายนิติบัญญัติ : ใช้ระบบสองสภา (Bicameral) ประกอบด้วย 1) สภาสูง (Council of the Republic) มีสมาชิก 64 ที่นั่ง (เลือกตั้งโดยสภาท้องถิ่นและเมืองมินสค์ 56 ที่นั่ง ส่วนอีก 8 ที่นั่งมาจากการแต่งตั้งของประธานาธิบดี) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี จัดการเลือกตั้งครั้งล่าสุดเมื่อ 4 เม.ย.2567 สมาชิกพรรค Belaya Rus ได้ 46 ที่นั่ง พรรค Communist ได้ 17 ที่นั่ง และ LDPB ได้ 1 ที่นั่ง 2) สภาผู้แทนราษฎร

(House of Representatives) มีสมาชิก 110 ที่นั่ง มาจากการเลือกตั้งโดยตรง วาระ 4 ปี การเลือกตั้งเมื่อ 25 ก.พ.2567 พรรค Belaya Rus ซึ่งสนับสนุนประธานาธิบดีลูกาเซนโกและรัสเซีย ได้ 51 ที่นั่ง หรือ 46.40% พรรค RPTS ได้ 8 ที่นั่ง พรรค CPB 7 ที่นั่ง พรรค LDPB ได้ 4 ที่นั่ง และผู้สมัครอิสระได้ 40 ที่นั่ง (ลดลงจากการเลือกตั้งครั้งก่อนเมื่อ 17 พ.ย.2562 ที่ได้ 89 ที่นั่ง)

ฝ่ายตุลาการ : ศาลฎีกา ศาลรัฐธรรมนูญ และศาลย่อยอื่น ๆ เช่น ศาลแขวง ศาลเมือง ใช้ระบบกฎหมายแบบประมวลกฎหมาย (Civil Law)

พรรคการเมือง : พรรคที่มีแนวทางนิยมรัฐบาลและจดทะเบียน ได้แก่ Belaya Rus (BR) Communist Party of Belarus (CPB) และ Liberal Democratic Party (LDP) ขณะเดียวกันก็มีพรรคการเมืองที่ไม่จดทะเบียนและขอยุติบทบาทแล้วหลายพรรค เช่น Republican Party, Republican Party of Labor and Justice, Social Democratic Party of Popular Accord, Belarusian Christian Democracy Party, Belarusian Party of the Green, Belarusian Party of the Left “Just World” นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มเยาวชนที่เคลื่อนไหวทางการเมือง อาทิ Belarusian Students' Association

เศรษฐกิจ เบลารุสเป็นตลาดที่มีศักยภาพ เนื่องจากเป็นหนึ่งในสมาชิกสหภาพเศรษฐกิจยูเรเชีย (Eurasian Economic Union-EAEU) เป็นทางผ่านของเส้นทางสายไหม (One Belt One Road) โดยเบลารุสพึ่งพารัสเซียค่อนข้างมาก ทั้งด้านเศรษฐกิจ การค้า และพลังงาน โดยรัสเซียเป็นตลาดส่งออก (35% ของการส่งออกทั้งหมด) และนำเข้า (28.6% ของการนำเข้าทั้งหมด) อันดับ 1 ของเบลารุส เบลารุสมีความชำนาญในอุตสาหกรรมหนัก และเป็นหนึ่งในประเทศชั้นนำของโลกด้านการผลิตเครื่องเจาะชุดเหมืองหิน ส่วนอุตสาหกรรมหลักของประเทศ ได้แก่ การผลิตเครื่องจักร ยานยนต์ ไยสังเคราะห์ ปุ๋ย สิ่งทอ ตู้เย็น และเครื่องซักผ้า อย่างไรก็ตาม เบลารุสให้ความสำคัญกับภาคเกษตรด้วยเช่นกัน โดยส่งออกสินค้าเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จากนม ผักและผลไม้ กระป๋อง ปลาและผลิตภัณฑ์จากปลา น้ำมันพืช เส้นใยธรรมชาติเพื่อใช้ทอผ้า นอกจากนี้ เบลารุสยังมีทรัพยากร ได้แก่ ป่าไม้ ถ่านหินชนิดร่วน น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ แกรนิต หินปูน ดินเหนียว ซอสก์ ทราบ กรวด และดิน

เบลารุสพยายามแสวงหาพันธมิตรและตลาดใหม่ เช่น ประเทศนอกกลุ่มเครือรัฐเอกราช (Commonwealth of Independent States-CIS) ประเทศในภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะจีนและเวียดนาม รวมถึงสหรัฐฯ เวเนซุเอลา แอฟริกา และสหภาพยุโรป (EU) เพื่อช่วยพัฒนาเศรษฐกิจ และทดแทนการพึ่งพาจากรัสเซียและประเทศตะวันตก ขณะที่การส่งออกสินค้าเกษตรของเบลารุส รวมการส่งออกผลิตภัณฑ์พีต (Peat Product) ไปยัง 21 ประเทศ ในห้วง ม.ค.-พ.ย.2566 มีปริมาณ 141,000 ตัน มูลค่า 11 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทั้งนี้ อุตสาหกรรมพีตมีความสำคัญในการกระจายความสมดุลของเชื้อเพลิงและพลังงาน ความยั่งยืน และการเติบโตทางเศรษฐกิจ เบลารุสตั้งเป้าหมายสกัดพีตในปี 2567 ให้ได้เกิน 2 ล้านตัน

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจเมื่อปี 2565 อยู่ที่ -4.7 % ซึ่งเป็นผลจากการถูกขับออกจากองค์กรพัฒนาระหว่างประเทศต่าง ๆ การตัดการค้ากับคู่ค้ารายใหญ่ และการถูกคว่ำบาตรจากชาติตะวันตกหลายครั้ง อาทิ สหรัฐฯ และสหภาพยุโรป นอกจากนี้ การสนับสนุนรัสเซียต่อกรณีการสู้รบในยูเครน ส่งผลให้บริษัทและนักลงทุนต่างชาติถอนการลงทุนจากเบลารุส ตัดการขนส่งสินค้าทางถนน โดยมูลค่าการค้าระหว่างเบลารุสกับยูเครนและ EU ลดลงอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม เมื่อปี 2566 GDP เริ่มขยายตัวที่ 3.9% เป็นผลจากการลงทุนใหม่ ๆ จากรัสเซีย และรัฐบาลผลักดันให้ผ่านกฎหมายหลายฉบับภายใต้ข้อตกลงรัฐสหภาพ (Union State agreement) ของทั้งสองประเทศ เพื่อให้เศรษฐกิจเบลารุสสอดคล้องกับเศรษฐกิจรัสเซีย (สัดส่วนการค้า 65% ของทั้งหมด) รวมถึงขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับจีนและกลุ่มประเทศโลกใต้

เมื่อปี 2568 เศรษฐกิจเบลารุสเริ่มมีสัญญาณเข้าสู่ภาวะหดตัว จากการที่ GDP ขยายตัวเพียง 2.1% เนื่องจากความต้องการสินค้าอุตสาหกรรมเบลารุสในรัสเซียลดลง สอดคล้องกับเศรษฐกิจรัสเซียที่อยู่ในห้วงหดตัวเช่นกัน เนื่องจากรัสเซียเป็นตลาดนำเข้า-ส่งออกอันดับ 1 ของเบลารุส โดยส่งออกไปรัสเซียกว่า 70% ของสินค้าอุตสาหกรรมทั้งหมดและการคว่ำบาตรจากตะวันตกทำให้ปริมาณการส่งออกสินค้าไป EU ของเบลารุสลดลงจาก 30% ของสินค้าทั้งหมดเหลือ 5% ส่วนอุตสาหกรรมแปรรูปน้ำมันเบลารุสประสบปัญหาเครื่องจักรตกยุคทำให้ผลิตภัณฑ์ขาดความหลากหลาย ต้นทุนค่าขนส่งที่สูงขึ้นเนื่องจากรัสเซียใช้ระบบโลจิสติกส์ของเบลารุสในการส่งกำลังทางทหารเข้าสู่รบกับยูเครน รวมถึงราคาน้ำมันโลกเมื่อปี 2568 อยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้เบลารุสมีอัตราการเกิดต่ำ ทำให้แรงงานในประเทศขาดแคลนกว่า 200,000 ตำแหน่ง อีกทั้งค่าแรงเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเพื่อดึงดูดแรงงาน เป็นปัจจัยที่เร่งให้อัตราเงินเฟ้อสูงถึง 7%

สกุลเงิน ตัวย่อสกุลเงิน : เบลารุสรูเบิล (Belarusian ruble-BYR)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐ : 3.4 รูเบิลเบลารุส : 1 ดอลลาร์สหรัฐ

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : 9.5 บาท : 1 BYR (ต.ค.2568)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) : 85,740 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ต.ค.2568)

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : 2.1% (ต.ค.2568 เมื่อเทียบกับปี 2567 Year on Year)

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 9,440 ดอลลาร์สหรัฐ (ต.ค.2568)

แรงงาน : 4.8 ล้านคน (ปี 2568)

อัตราการว่างงาน : 2.6% ของกลุ่มประชากรวัยแรงงาน (ปี 2568)

อัตราเงินเฟ้อ : 7% (ปี 2568)

ทุนสำรองระหว่างประเทศ : 13,791 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ต.ค.2568)

ดุลการค้าระหว่างประเทศ : ขาดดุลประมาณ 5,280 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ม.ค.-ต.ค.2568)

มูลค่าการส่งออก : 33,380 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ม.ค.-ต.ค.2568)

สินค้าส่งออก : ปิโตรเคมี ผลิตภัณฑ์นม ไม้และไม้แปรรูป เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์เหล็กหรือเหล็กกล้า เฟอร์นิเจอร์ พลาสติก ปศุสัตว์ และยานยนต์

คู่ค้าส่งออกที่สำคัญ : รัสเซียและกลุ่มสหภาพเศรษฐกิจยูเรเชีย 67.9% สมาชิก EU 10.5% จีน 20% อื่น ๆ 1.6% (ปี 2568)

มูลค่าการนำเข้า : 38,660 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ม.ค.-ต.ค.2568)

สินค้านำเข้า : เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ เหล็กและเหล็กกล้า พลาสติก ยานยนต์ (ไม่รวมประเภทราง) ของทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า ผลิตภัณฑ์ทางเภสัชกรรม อุปกรณ์ทัศนศาสตร์ และการแพทย์ กระดาษและกระดาษแข็ง ผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้

คู่ค้านำเข้าที่สำคัญ : รัสเซีย 28.6 จีน 8.1% เยอรมนี 3.6% ยูเครน 3.4% โปแลนด์ 2.5% (ปี 2568)

ทรัพยากรธรรมชาติ : ป่าไม้ ถ่านหินชนิดร่วน น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ แกรนิต หินปูน ดินเหนียว ซอล์ก ทราวยกรวด และดินดำ

การทหารและความมั่นคง

การทหาร : ภารกิจหลักของกองทัพเบลารุส คือ การรักษาบูรณภาพแห่งดินแดน เบลารุสไม่มีการเรียกระดมพลใหม่ แม้ว่ามีสงครามตามแนวชายแดน จนกระทั่งต้นปี 2566 ประธานาธิบดีลูกาเซนโกสั่งการให้รับอาสาสมัครกึ่งทหารชุดใหม่สำหรับจัดตั้งกองกำลังป้องกันดินแดนเพื่อเสริมกองทัพบก และเน้นการฝึกป้องกันดินแดนมากขึ้น ทั้งนี้ เบลารุสประกาศหลักนิยมทางทหารใหม่ (New Military Doctrine) มีผลบังคับใช้เมื่อ 20 ก.ค.2559 โดยปรับปรุงจากหลักนิยมทางทหารที่ปรับปรุงครั้งแรกเมื่อปี 2555 เดิมมีเนื้อหาเกี่ยวกับการประมาณการณ์สถานการณ์การเมืองและการทหารในโลกและยุโรป การคาดการณ์พัฒนาการในระยะกลาง การป้องกันประเทศ ประสบการณ์การพัฒนาทางทหารและความมั่นคงทางทหาร ส่วนหลักนิยมทางทหารใหม่ระบุว่า เบลารุสต่อต้านการใช้กำลังทางทหาร สนับสนุนการแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี ปกป้องประเทศโดยใช้เครื่องมือที่มีทุกประเภท รวมถึงกำลังทหาร สงวนสิทธิ์ที่จะใช้มาตรการการป้องกันการรุกรานและการแก้ไขปัญหาขัดแย้งภายในประเทศที่มีการใช้อาวุธ การใช้กำลังเป็นวิธีสุดท้ายหลังจากใช้มาตรการทางการเมือง การทูต กฎหมาย เศรษฐกิจ ข้อมูลข่าวสาร อดุมการณ์ และมาตรการอื่น ๆ แล้ว ภัยคุกคามต่อเบลารุส ได้แก่ การเคลื่อนไหวทางทหาร โดยเฉพาะการขยายกำลังทางทหารและการติดตั้งระบบขีปนาวุธของเนโโตในยุโรปตะวันออก รวมถึงการติดตั้งระบบป้องกันขีปนาวุธของสหรัฐฯ ในโรมาเนียและโปแลนด์ ซึ่งเป็นภัยคุกคามทางทหารต่อเบลารุสโดยตรง การกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงไปสู่ Color Revolution การใช้กองกำลังเอกชนและ Hybrid Warfare

เบลารุสมีรัสเซียเป็นพันธมิตรหลักทางทหาร โดยซ้อมรบร่วมกันอย่างต่อเนื่อง แม้ว่ารัสเซียมีการกักปฏิบัติการทางทหารในยูเครน อาทิ การฝึกป้องกันภัยทางอากาศ และการใช้พื้นที่หลายแห่งในเบลารุสเป็นพื้นที่ฝึกกองกำลังรัสเซียที่ถูกเรียกระดมพลใหม่ในห้วงการสู้รบกับยูเครน การฝึกร่วมทางทหารอย่างสม่ำเสมอที่สำคัญคือ 1) การแข่งขันขีดความสามารถในการใช้อาวุธระหว่างกองทัพประเทศต่าง ๆ ในรายการ International Army Games ที่รัสเซียเป็นเจ้าภาพเป็นประจำทุกปีตั้งแต่ปี 2558 ซึ่งการจัดแข่งขันประจำปี 2565 มีทีมทหารเข้าร่วมกว่า 264 ทีม จาก 34 ประเทศทั่วโลก แต่ระงับการจัดในห้วงปี 2566-2567 เนื่องจากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครน 2) การฝึกซ้อมทางทหาร Vostok มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะของผู้บัญชาการในการจัดกำลังพล รักษาสันติภาพ และปกป้องผลประโยชน์ของชาติ โดยการซ้อมแบ่งเป็น 4 ชั้น ได้แก่ การส่งกำลังทหาร การวางแผน การดำเนินการร่วมกัน และการร่นถอย และ 3) การฝึกซ้อมทางทหาร Zapad เป็นการฝึกซ้อมร่วมเชิงยุทธศาสตร์ของรัสเซีย-เบลารุส ที่จัดขึ้นตามแนวชายแดนตะวันตกของรัสเซียที่ติดกับเบลารุส และเป็นกิจกรรมทางทหารขนาดใหญ่ตามวงจรประจำปีของรัสเซีย

เบลารุสและจีนมีความร่วมมือด้านการทหารระหว่างกันมากขึ้น เช่น การฝึกร่วมต่อต้านการก่อการร้ายระหว่าง Armed Police Force (APF) ของจีน กับ Internal Troops ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยของเบลารุสเป็นครั้งแรก ภายใต้ชื่อรหัส United Shield-2017 เมื่อ ก.ค.2560 และเมื่อปี 2561 เบลารุสเชิญกองทัพอากาศเข้าร่วมพิธีสวนสนามเนื่องในวันประกาศเอกราช (Independence Day) ระหว่าง 24-25 มิ.ย.2561

เบลารุสซึ่งเป็นพันธมิตรของรัสเซียไม่ได้เข้าร่วมสู้รบในสงครามยูเครนโดยตรง แต่อนุญาตให้รัสเซียใช้ดินแดนของตนและเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นที่เตรียมการปฏิบัติการต่อต้านยูเครน โดยรัสเซียประจำการเครื่องบิน MiG-31K หลายลำในเบลารุส หลังจากเริ่มสงครามเต็มรูปแบบกับยูเครนเมื่อปี 2565 เพื่อโจมตีกรุงเคียฟและเมืองอื่น ๆ ของยูเครน นอกจากนี้ รัสเซียกับเบลารุสซ้อมรบร่วมกัน ภายใต้รหัส Zapad-2025 เมื่อ ก.ย.2568 โดยฝึกวางแผนการใช้อาวุธนิวเคลียร์ รวมถึงการฝึกใช้ขีปนาวุธพิสัยกลางความเร็วเหนือเสียง Oreshnik ของรัสเซีย ที่มีขีดความสามารถในการติดหัวรบนิวเคลียร์ ซึ่งรัสเซียมีแผนติดตั้งอาวุธนิวเคลียร์เชิงยุทธวิธีในเบลารุส รวมถึงระบบขีปนาวุธ Oreshnik ห้วงครึ่งหลังของปี 2568 ภายใต้ข้อตกลงการค้าประกันความปลอดภัยร่วม เพื่อตอบโต้กรณีสหรัฐฯ ติดตั้งขีปนาวุธพิสัยกลางในประเทศพันธมิตร ทั้งนี้

การซ้อมรบภายใต้รหัส Zapad-2025 ที่จัดขึ้นระหว่าง 12-16 ก.ย.2568 ที่เบลารุส มีเป้าหมายเพื่อฝึกฝนยุทธวิธีใหม่ ๆ สำหรับการปฏิบัติการภาคพื้นดินเพื่อปกป้องความมั่นคงของทั้งสองประเทศ อาทิ การต่อต้านการโจมตีทางอากาศและการก่อวินาศกรรม และการวางแผนการเกี่ยวกับการใช้อาวุธนิวเคลียร์ โดยเน้นเรียนรู้และวิเคราะห์สถานการณ์ความขัดแย้งทางทหารสมัยใหม่ อาทิ ปฏิบัติการพิเศษทางทหารของรัสเซียในยูเครน

กำลังพล ประธานาธิบดีเป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุดและประธานสภาความมั่นคงเบลารุส กองทัพเบลารุสมีกำลังพล 48,600 นาย (ปี 2568) แบ่งเป็น ทบ. 13,100 นาย ทอ. 10,700 นาย กองกำลังปฏิบัติการพิเศษ 6,300 นาย และกองร่วมผสม 18,500 นาย นอกจากนี้ ยังมีกองกำลังกึ่งทหาร 110,000 นาย (แบ่งเป็นหน่วยรักษาดูแลชายแดน 12,000 นาย ทหารกองหนุน 87,000 นาย และกองกำลังประจำ มท. 11,000 นาย) งบประมาณด้านการทหารปี 2566 จำนวน 994 ล้านดอลลาร์สหรัฐ บังคับประชาชนรับราชการทหารอย่างน้อย 18 เดือน

ยุทธโศปกรณ์สำคัญ : ยุทธโศปกรณ์ส่วนใหญ่ตกทอดมาตั้งแต่สมัยสหภาพโซเวียตและได้รับยุทธโศปกรณ์สมัยใหม่บางส่วนจากรัสเซีย

ทบ. : รถถังหลัก 497 คัน (รุ่น T-72B จำนวน 477 คัน และ T-72B3 mod จำนวน 20 คัน) ยานรบทหารราบหุ้มเกราะ 132 คัน (รุ่น BRM-1) รถสายพานลำเลียงพลหุ้มเกราะ 906 คัน (รุ่น BMP-2) รถเอนกประสงค์ 70 คัน (รุ่น MT-LB) ปืนใหญ่ 571 กระบอก อาวุธต่อสู้ ถ. อาวุธปล่อยพื้นสู่อากาศ 160 ระบบ เช่น Buk (SA-11 Gadfly), S-300V (SA-12A Gladiator/SA-12B Gant), Strela-10 1(SA-13 Gopher), Osa (SA-8 Gecko) และ Tor-M2E (SA-15 Gauntlet)

ทอ. : เครื่องบินรบ รวม 63 เครื่อง (บ.รบขับไล่แบบ MiG-29 Fulcrum, MiG-29S Fulcrum C, MiG-29UB Fulcrum B และ บ.โจมตีแบบ Su-30SM Flanker H และ Su-25K/UBK Frogfoot A/B) บ.ขนส่ง 5 เครื่อง (แบบ Il-76 Candid, An-24 Coke, An-26 Curl และ Tu-134 Crusty) บ.ฝึกแบบ L-39 Albatros และ Yak-130 Mitten 20 เครื่อง ส่วน ฮ.โจมตีแบบ Mi-24 Hind มี 11 เครื่อง ฮ.ลาดตระเวน/สอดแนม 26 เครื่อง (แบบ Mi-26 Halo, Mi-8 Hip และ Mi-8MTV-5 Hip) อาวุธปล่อยอากาศสู่พื้น อาวุธต่อต้านเรดาร์ อาวุธปล่อยอากาศสู่อากาศ นำวิถีด้วยอินฟราเรดและนำวิถีแบบ semi-active radar homing อาวุธปล่อยพื้นสู่อากาศแบบ S-300PS (SA-10 Grumble) S-125 Pechora (SA-3 Goa) และ S-200 (SA-5 Gammon) 9K37 Buk (SA-11 Gadfly) 9K331ME Tor-M2E (SA-15 Gauntlet) 9K33 Osa (SA-8 Gecko); 9K35 Strela-10 (SA-13 Gopher)

กองกำลังปฏิบัติการพิเศษ : รถสายพานลำเลียงพลหุ้มเกราะ 217 คัน (รุ่น BTR-70M1 และ BTR-80) ปืนใหญ่ 114 ระบบ (รุ่น D-30 และ 2B23 NONA-M1) ระบบต่อต้านรถถัง 9K111 Fagot (AT-4 Spigot); 9K111-1 Konkurs (AT-5 Spandrel); 9K115 Metis (AT-7 Saxhorn)

ปัญหาด้านความมั่นคง

1) ความสัมพันธ์ระหว่างเบลารุสกับประเทศตะวันตกไม่ราบรื่น โดยเบลารุสเผชิญมาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจจากประเทศในยุโรปซึ่งวิพากษ์วิจารณ์สถานการณ์การเมืองภายในเบลารุส อีกทั้งถูกโดดเดี่ยวทางการทูตจากชาติตะวันตก

2) ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างเบลารุสกับรัสเซีย จากการที่รัสเซียใช้เบลารุสเป็นรัฐกันชนด้านทิศตะวันตกเพื่อรับมือกับการขยายกำลังทางทหารของเนโทมาประชิดพรมแดนรัสเซียและแผนติดตั้งระบบป้องกันภัยทางอากาศในโปแลนด์ของสหรัฐฯ เป็นปัจจัยเร่งให้รัสเซียพยายามมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดด้านการทหารและความมั่นคงกับเบลารุส นำไปสู่การติดตั้งระบบขีปนาวุธติดหัวรบนิวเคลียร์เชิงยุทธวิธี

(Tactical Nuclear Weapons) ของรัสเซียในเบลารุส โดยรัสเซียได้ส่งมอบระบบขีปนาวุธ Iskander ที่สามารถติดตั้งหัวรบนิวเคลียร์ให้เบลารุสแล้วเมื่อ มี.ค.2566 ตลอดจนก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมทั้งโรงเก็บอาวุธนิวเคลียร์ และการฝึกอบรมการใช้ระบบขีปนาวุธดังกล่าวแก่ จันท.เบลารุส ทั้งนี้ การส่งอาวุธนิวเคลียร์ไปเบลารุสถือเป็นการส่งอาวุธนิวเคลียร์ไปนอกพรมแดนรัสเซียเป็นครั้งแรกตั้งแต่อดีตสหภาพโซเวียตล่มสลาย อีกทั้งรัสเซียมีแผนจะติดตั้งอาวุธนิวเคลียร์เชิงยุทธวิธีในเบลารุส รวมถึงระบบขีปนาวุธ Oreshnik ห่วงครึ่งหลังของปี 2568 ภายใต้ข้อตกลงการค้าประกันความปลอดภัยร่วม เพื่อตอบโต้กรณีสหรัฐฯ ติดตั้งขีปนาวุธพิสัยกลางในประเทศพันธมิตร ซึ่งจะส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างรัสเซียกับประเทศตะวันตกตึงเครียดยิ่งขึ้น โดยที่เบลารุสจะเกี่ยวข้องในความขัดแย้งดังกล่าวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

3) ปัญหาพิพาทชายแดนกับลัตเวีย ลิทัวเนีย และโปแลนด์ เฉพาะอย่างยิ่งการรุกราน่านฟ้า โดยกองกำลังทหารรัสเซียที่ประจำการในเบลารุส ซึ่งทั้งสามประเทศมีแนวคิดสนับสนุนยุโรป เป็นปฏิปักษ์กับทั้งเบลารุสและรัสเซีย ทำให้สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างเบลารุสกับทั้งสามประเทศ กลายเป็นการเผชิญหน้าระหว่างกลุ่มนิยมประชาธิปไตยแบบตะวันตกกับกลุ่มอำนาจนิยมและกลุ่มที่ยึดมั่นในระบบเบ็ดเตล็ด

4) ปัญหาภายในประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ การขาดแคลนแรงงาน และสังคมที่ได้รับผลกระทบจากผู้อพยพ การค้ามนุษย์ และยาเสพติด โดยเบลารุสเผชิญกับผู้อพยพชาวยูเครนกว่า 61,000 คน (ข้อมูล ณ 28 ต.ค.2565) ขณะเดียวกันก็ถูกจัดอยู่ในบัญชีรายชื่อประเทศที่ไม่ดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาการค้ามนุษย์ หรือ Tier 3 (ระดับต่ำสุด) ใน TIP Report ประจำปี 2565 ของกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ เมื่อ 19 ก.ค.2565 และยังอยู่ใน Tier 3 ตามรายงานปี 2568 ส่วนรายงานของสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime-UNODC) ประจำปี 2568 รายงานว่าเบลารุสยังมีความเสี่ยงสูง รวมถึงเป็นแหล่งปลูกฝิ่นและกัญชา เป็นช่องทางลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่กลุ่มประเทศบอลติกและยุโรป อีกทั้งกฎหมายต่อต้านการฟอกเงินในเบลารุสยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานและไม่เข้มงวด

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ BSEC (ผู้สังเกตการณ์), CBSS (ผู้สังเกตการณ์), CEI, CIS, CSTO, EAEC, EAPC, EBRD, FAO, GCTU, IAEA, IBRD, ICAO, ICC (NGOs), ICRM, IDA, IFC, IFRCs, ILO, IMF, IMSO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITU, ITUC (NGOs), MIGA, NAM, NSG, OPCW, OSCE, PCA, PFP, SCO, UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UNIFIL, UNWTO, UPU, WCO, WFTU (NGOs), WHO, WIPO, WMO, WTO (ผู้สังเกตการณ์) และ ZC นอกจากนี้ ยังร่วมกับรัสเซียและคาซัคสถานจัดตั้งสหภาพศุลกากรยูเรเชีย (Eurasian Customs Union-EACU) เมื่อ 1 ม.ค.2553 และมีสมาชิกเพิ่มอีก 2 ประเทศ คือ อาร์เมเนีย และ คีร์กีซสถาน เมื่อ 2 ม.ค.2558 และเป็นสมาชิกสหภาพเศรษฐกิจยูเรเชีย (Eurasian Economic Union-EAEU) ประกอบด้วย สมาชิก 5 ประเทศ คือ อาร์เมเนีย เบลารุส คาซัคสถาน คีร์กีซสถาน และรัสเซีย โดยพัฒนามาจากสหภาพศุลกากร

การขนส่งและโทรคมนาคม มีท่าอากาศยาน 46 แห่ง (ปี 2567) เส้นทางรถไฟระยะทาง 5,528 กม. (ปี 2557) ถนนระยะทาง 86,600 กม. (ปี 2560) ท่อส่งก๊าซยาว 5,386 กม. ท่อส่งน้ำมันยาว 1,589 กม. และท่อส่งน้ำมันสำเร็จรูปยาว 1,730 กม. (ปี 2556) ด้านโทรคมนาคม มีโทรศัพท์พื้นฐานให้บริการ 4,406,560 เลขหมาย (ปี 2563) โทรศัพท์เคลื่อนที่ 11,704,084 เลขหมาย (ปี 2563) จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 8,027,601 คน (ก.ค.2565) รหัสอินเทอร์เน็ต .by

การเดินทาง ยังไม่มีเที่ยวบินตรงระหว่างไทยกับเบลารุส เวลาในเบลารุสช้ากว่าไทย 4 ชม. ในฤดูร้อน และช้ากว่าไทย 5 ชม. ในฤดูหนาว เมื่อปี 2567 มีชาวเบลารุสเดินทางเข้าไทยจำนวน 20,564 คน (จากเดิมจำนวน 9,062 คน เมื่อปี 2566) ขณะที่ช่วง ม.ค.-ก.ย.2568 มีชาวเบลารุสเดินทางเข้าไทยจำนวน 1,2621 คน เพิ่มขึ้น 91% จากช่วงเดียวกันของปี 2567 จำนวน 340 คน

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม

- 1) การเมืองในเบลารุส ด้านสิทธิมนุษยชน และความตึงเครียดในเวทีระหว่างประเทศจากการถูกโดดเดี่ยวทางการทูต เฉพาะอย่างยิ่งประเทศในยุโรปต่อกรณีการอพยพ ลี้ภัย ย้ายถิ่นฐาน จากบริเวณชายแดนเบลารุสผ่านลิทัวเนีย ลัตเวีย และโปแลนด์ มุ่งสู่ประเทศในยุโรป
- 2) บทบาทเบลารุสต่อประเทศในเอเชีย เฉพาะอย่างยิ่งกับจีน เมียนมา และเวียดนาม
- 3) ความร่วมมือทวิภาคีภายใต้การบูรณาการเป็นสหภาพ (Union State) ระหว่างรัสเซียกับเบลารุส
- 4) บทบาทเบลารุสต่อปฏิบัติการพิเศษทางทหารของรัสเซียในยูเครน และการมีส่วนร่วมของเบลารุสในเวทีความร่วมมือพหุภาคีที่เบลารุสเป็นสมาชิก ทั้งด้านความมั่นคง การเมือง และเศรษฐกิจ เฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศอดีตสหภาพโซเวียต และกลุ่มประเทศเครือรัฐเอกราช (CIS)
- 5) การติดตั้งระบบขีปนาวุธติดหัวรบนิวเคลียร์เชิงยุทธวิธี (Tactical Nuclear Weapons) ของรัสเซีย ซึ่งสร้างความหวาดระแวงแก่ประเทศในยุโรปที่มีพรมแดนติดเบลารุส เฉพาะอย่างยิ่งโปแลนด์

ความสัมพันธ์ไทย-เบลารุส

ไทยรับรองเอกราชของเบลารุสเมื่อ 26 ธ.ค.2534 และสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อ 21 ก.ค.2535 โดย สอท.ไทยประจำมอสโก มีเขตอาณาครอบคลุมเบลารุส และสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ ณ กรุงมินสก์ ขณะที่ สอท.เบลารุส ณ กรุงฮานอย มีเขตอาณาคลุมถึงไทย และดูแลสถานกงสุลกิตติมศักดิ์เบลารุสประจำประเทศไทย ปัจจุบัน นาย Uladzimir Baravikou ดำรงตำแหน่ง ออท.เบลารุส ณ กรุงฮานอย ตั้งแต่วันที่ 1 ส.ค.2565 ทั้งนี้ เมื่อปี 2568 นายมักซิม รีเจนคอฟ รมว.กระทรวงการต่างประเทศเบลารุส ระบุว่า มีแผนจัดตั้ง สอท.เบลารุสประจำประเทศไทยในอนาคต

ไทยและเบลารุสเห็นชอบร่วมกันในการจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพระหว่างกัน เพื่อเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกสัมพันธ์ระหว่างกันในอนาคต ต่อมาเมื่อ 21 พ.ค.2558 มีการจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-เบลารุส ไทยและเบลารุสจึงติดต่อกันมากขึ้นเป็นลำดับตั้งแต่ต้นปี 2560 การเยือนที่สำคัญ ได้แก่ นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) และคณะผู้แทนกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-เบลารุส เยือนเบลารุส ระหว่าง 29 พ.ค.-4 มิ.ย.2560 เพื่อเยี่ยมคารวะนาย Vladimir Andrechenko ประธานสภาผู้แทนราษฎรเบลารุส และนาย Vladimir I. Semashko รอง นรม.เบลารุส รวมถึงประชุมทวิภาคีกับนาย Pavel Utiupin รมช.กระทรวงเศรษฐกิจเบลารุส นอกจากนี้ ภาครัฐและเอกชนของเบลารุสสนใจที่จะร่วมมือกับไทยในหลายประเด็น เช่น การจับคู่ทางธุรกิจในสาขาเกี่ยวกับเครื่องสำอาง อุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องมือแพทย์ และการหาเวทีให้ทั้งสองฝ่ายได้หารือร่วมกัน หรือการจัด Business Forum

นอกจากนี้ เมื่อ 16 ก.ค.68 นายมักซิม รีเจนคอฟ รมว.กระทรวงการต่างประเทศเบลารุส เยือนไทยเพื่อลงนามบันทึกว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมว่าด้วยการค้าและความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-เบลารุส กับกระทรวงพาณิชย์ของไทย อีกทั้งพบหารือกับนายวันมูหะมัดนอร์ มะทา ประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานรัฐสภา เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านการเมือง ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องฟื้นฟู การแลกเปลี่ยนการเยือนระดับประธานรัฐสภาของทั้งสองประเทศซึ่งเว้นช่วงตั้งแต่เมื่อปี 2559 ซึ่งรัฐสภาไทยยินดีให้การสนับสนุนกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสัมพันธ์ของสองประเทศในทุกมิติ

การค้าไทย-เบลารุส ในห้วงปี 2560-2565 มีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 88.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเมื่อปี 2566 เบลารุสเป็นคู่ค้าอันดับที่ 125 ของไทยในโลก และเป็นอันดับที่ 3 ของไทยใน EAEU ทั้งนี้ ธนาคารกลางเบลารุสไม่เปิดเผยยอดเงินลงทุนในต่างประเทศ หรือเงินลงทุนจากต่างประเทศ รวมถึงมูลค่าการนำเข้า-ส่งออก ตั้งแต่เริ่มสงครามรัสเซีย-ยูเครนเมื่อปี 2565 ขณะที่สถิติกระทรวงพาณิชย์ไทยปี 2568 ระบุว่า ตั้งแต่ ม.ค.2568 ถึง ก.ย.2568 การค้าทวิภาคีไทย-เบลารุสมูลค่ารวม 1,943 ล้านบาท ไทยขาดดุลการค้า 1,247 ล้านบาท โดยไทยส่งออกรวม 348 ล้านบาท สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องใช้ไฟฟ้า เม็ดพลาสติก ผ้าปักและผ้าลูกไม้ ผลไม้กระป๋องและแปรรูป ผ้าผืน เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป เครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์ ไทยนำเข้ารวม 2,013 ล้านบาท สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ยานยนต์ (ไม่รวมประเภทราง) เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ บอยเลอร์ เครื่องจักร เครื่องใช้กล และส่วนประกอบพลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก และผลิตภัณฑ์ทางเภสัชกรรม

ด้านการลงทุน ไทยและเบลารุสเห็นพ้องส่งเสริมการลงทุน โดยเบลารุสเล็งเห็นโอกาสในการใช้ไทยเป็นฐานการผลิตและส่งออกสู่ตลาดอาเซียนและคู่ค้า FTA ของไทยและอาเซียน โดยห้วงปี 2540-2562 มีโครงการลงทุนที่เบลารุสได้รับอนุมัติจาก BOI ทั้งสิ้น 2 โครงการ มูลค่า 10 ล้านบาท ได้แก่ 1) บริษัท ทริเซอรี จำกัด ด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (เบลารุสทั้งหมด) และ 2) บริษัท KHAIROOP COMPANY LIMITED ด้านอิเล็กทรอนิกส์ (ร่วมลงทุนระหว่างรัสเซียกับเบลารุส) และมีการร่วมทุนระหว่างบริษัทอาเซียนโปแทสเซียม จำกัด (มหาชน) กับบริษัท JSC Belaruskali (รัฐวิสาหกิจ) ในอุตสาหกรรมเหมืองแร่และปุ๋ยโปแทช

ความตกลงที่สำคัญระหว่างไทยกับเบลารุส ได้แก่ พิธีสารว่าด้วยความร่วมมือระหว่างกระทรวงการต่างประเทศไทยกับกระทรวงการต่างประเทศเบลารุส (16 พ.ค.2543) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยกับสภาหอการค้าและอุตสาหกรรมเบลารุส (16 พ.ค.2543) อนุสัญญาเพื่อการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อน (15 ธ.ค.2548) และความตกลงระหว่างไทยกับเบลารุสว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราสำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางทูตและราชการ (12 มี.ค.2558) รัฐบาลไทยแสดงความสนใจในการทำ ความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยและสมาชิกสหภาพเศรษฐกิจยูเรเชีย (Eurasian Economic Union-EAEU) เมื่อปี 2559 ซึ่งปัจจุบัน ประเด็นดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของประเทศสมาชิก บันทึกความเข้าใจระหว่างอาเซียนกับคณะกรรมการเศรษฐกิจยูเรเชียว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (14 พ.ย.2561) บันทึกความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับคณะกรรมการเศรษฐกิจยูเรเชีย (19 พ.ย.2561) โดยที่ผ่านมามีการจัดประชุมคณะกรรมการร่วมระหว่างไทยกับคณะกรรมการเศรษฐกิจยูเรเชีย ครั้งที่ 1 เมื่อ 4 มิ.ย.2562

นายอเล็กซานเดอร์ กริกอร์เยวิช ลูคาเซนโก
(Aleksandr Grigoryevich Lukashenko)

ตำแหน่ง	ประธานาธิบดีเบลารุสคนแรก ตั้งแต่ 20 ก.ค.2537
เกิด	30 ส.ค.2497 (อายุ 72 ปี/ปี 2569) ที่เมือง Kopys ตำบล Orsha เขต Vitebsk ทางตะวันออกของเบลารุส
สถานภาพทางครอบครัว	- หย่าร้างกับนาง Galina Zhelnerovich ที่สมรสกันเมื่อปี 2518 - มีบุตรชาย 2 คน คือ 1) นาย Viktor Lukashenko เกิดเมื่อ 28 พ.ย.2518 (อายุ 51 ปี/ปี 2569) ปัจจุบันดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาด้านความมั่นคงของประธานาธิบดีเบลารุส ตั้งแต่ปี 2548 และสมาชิกสภาความมั่นคงแห่งชาติเบลารุส ตั้งแต่ ม.ค.2550 อย่างไรก็ดี เมื่อปี 2554 นาย Viktor เคยถูกระงับการเดินทางไปประเทศใน EU และอยู่ในบัญชีรายชื่อ 208 คน ที่ถูกคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป (The Council of the European Union) ประกาศคว่ำบาตร เนื่องจากเกี่ยวข้องกับการปราบปรามกลุ่มต่อต้านทางการเมืองในห้วงการเลือกตั้งประธานาธิบดีเบลารุสเมื่อปี 2553 ก่อนถูกยกเลิกเมื่อปี 2559 2) นาย Dmitry Lukashenko เกิดเมื่อ 23 มี.ค.2523 (อายุ 46 ปี/ปี 2569) เป็นนักธุรกิจและดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะผู้บริหารสมาคมกีฬาเบลารุส ซึ่งมีนายอเล็กซานเดอร์ ลูคาเซนโก เป็นประธาน ทั้งนี้ นาย Dmitry ถูกดำเนินมาตรการคว่ำบาตรจากคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรปเช่นเดียวกับ นาย Viktor ผู้เป็นพี่ชาย - มีบุตรชายนอกสมรส 1 คนชื่อ Nikolay Lukashenko เกิดเมื่อ 31 ส.ค.2547 (อายุ 22 ปี/ปี 2569) เมื่อปี 2563 เข้าเรียนที่ Belarusian State University Lyceum ก่อนย้ายไปเรียนที่ Moscow State University สามารถพูดได้ทั้งภาษารัสเซียและภาษาอังกฤษ และกำลังศึกษาภาษาสเปน เล่นเปียโนได้ตั้งแต่อายุ 9 ปี

การศึกษา

- ปี 2514-2518 - ปริญญาด้านประวัติศาสตร์ จาก Kuleshov Mogilev State Pedagogical Institute
- ปี 2524-2528 - ประกาศนียบัตรเศรษฐศาสตร์ จาก Belarusian Agricultural Academy

ประวัติการทำงาน

- ปี 2518-2520 - ถูกเกณฑ์เข้ากองทัพ รับราชการในกองกำลังรักษาชายแดน และเป็นครูสอนวิชาการเมืองใน Western Border District (Brest)
- ปี 2523-2525 - รองผู้บัญชาการกองบิน (เจ้าหน้าที่ทางการเมือง) ประจำหน่วยทหารของกองทัพสหภาพโซเวียต
- ปี 2525-2538 - รองผู้จัดการและผู้จัดการอุตสาหกรรมการก่อสร้างและฟาร์มเกษตร

ประวัติทางการเมือง

- ปี 2520-2521 - ผู้นำยุวคอมมิวนิสต์ (Komsomol) สาขา Mogilev
- ปี 2533 - สมาชิกสภา Supreme Council ของเบลารุส (รัฐสภา)
- ปี 2536 - ประธานคณะกรรมการต่อต้านการคอร์รัปชันของรัฐสภาเบลารุส
- 10 ก.ค.2537 - ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี สมัยที่ 1
- 20 ก.ค.2537 - เข้าพิธีสาบานตนรับตำแหน่งประธานาธิบดี ต่อมาจัดลงประชามติเมื่อ 24 พ.ย.2539 ขยายเวลาดำรงตำแหน่งไปจนถึงปี 2544
- 9 ก.ย.2544 - ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี สมัยที่ 2 ต่อมาจัดลงประชามติเมื่อ ต.ค.2547 ยกเลิกการจำกัดวาระดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีได้เพียง 2 สมัย
- 19 มี.ค.2549 - ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี สมัยที่ 3
- 19 ธ.ค.2553 - ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี สมัยที่ 4
- 11 ต.ค.2558 - ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี สมัยที่ 5
- 9 ส.ค.2563 - ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี สมัยที่ 6
- 26 มี.ค.2568 - ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี สมัยที่ 7

คณะรัฐมนตรีเบลารุส

ประธานาธิบดี	Aleksandr Lukashenko
นรม.	Roman Golovchenko
รอง นรม.คนที่ 1	Nikolai Snopkov
รอง นรม.	Natalia Petkevitch (Ms)
รอง นรม.	Viktor Karankevich
รอง นรม.	Anatolii Sivak
รอง นรม.	Urii Shuleika
รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ	Yury Chebotar
รมว.กระทรวงการคลัง	Yury Seliverstov
รมว.กระทรวงการต่างประเทศ	Maxim Ryzhenkov
รมว.กระทรวงยุติธรรม	Evgeniy Kovalenko
รมว.กระทรวงข้อมูลข่าวสาร	Marat Markau
รมว.กระทรวงกลาโหม	Viktor Khrenin
รมว.กระทรวงป่าไม้	Alexander Kulik
รมว.กระทรวงสาธารณสุข	Alexander Khadjaeu
รมว.กระทรวงเกษตรและอาหาร	Yury Horlau
รมว.กระทรวงกีฬาและท่องเที่ยว	Sergey Kovalchuk
รมว.กระทรวงคมนาคมและการสื่อสาร	Alexey Lyakhnovich
รมว.กระทรวงแรงงานและการปกป้องสังคม	Natallia Pauliuchenka (Ms)
รมว.กระทรวงสถานการณ์ฉุกเฉิน	Vadim Sinyavsky
รมว.กระทรวงการสื่อสารและจัดการข้อมูล	Kirill Zalesky
รมว.กระทรวงศึกษาธิการ	Andrey Ivanets
รมว.กระทรวงวัฒนธรรม	Ruslan Charnetsk
รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม	Andrei Kuzniatsou
รมว.กระทรวงการเคหะและเทศบาล	Gennady Trubilo
รมว.กระทรวงภาษีและศุลกากร	Dzmitry Kiyko
รมว.กระทรวงต่อต้านการผูกขาดและการค้า	Arthur Karpovich
รมว.กระทรวงมหาดไทย	Ivan Kubrakov
รมว.กระทรวงพลังงาน	Dzianis Maroz
รมว.กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	Sergey Maslyak
รมว.กระทรวงสถาปัตยกรรมและการก่อสร้าง	Aliaksandr Studneu

(ต.ค.2568)